

SYLABUS

Občanská společnost a její transformace (Karel B. Müller)

KOMBINOVANÁ FORMA

Výukové bloky:

1. Význam, formy a problémy občanské společnosti v ČR a v Evropě. Co znamená občanská společnost. Občanská společnost jako základ demokracie, funkce a formy občanské společnosti.
2. Občanská společnost v historické perspektivě, vývoj české občanské společnosti po roce 1848.
3. Evropská veřejná sféra a nadnárodní systém vlády, vznik evropské veřejné sféry, její podoby a formy, zájmové skupiny a sociální hnutí v procesu evropské, vznikne evropská občanská společnost? Evropská versus národní identita.

Anotace předmětu:

Cílem předmětu je posluchače uvést do současné diskuse o konceptu občanské společnosti v sociálních vědách. Dále jej seznámit s podmínkami a formami utváření občanské společnosti v českém kontextu od poloviny 19. století až do současnosti. Pozornost bude věnována také tomu, jak proces evropské integrace ovlivňuje podmínky občanské emancipace v českém kontextu. Seznámíme se také se základními socio-kulturními předpoklady a důsledky procesu evropské integrace i širšího procesu globalizace. V neposlední řadě by měl být také seznámen se základními poznatky z oblasti formování evropské veřejné sféry a jejího vztahu k evropským politickým institucím, a to jak s institucionální, ale především se socio-kulturními aspekty této problematiky. Jaká sociální, ekonomická a politická rizika s sebou přináší evropská integrace? Jak těmto rizikům čelit? Proces evropské integrace a vytváření nadnárodního systému vlády jsou podmiňovány a doprovázeny nejen významnými ekonomickými a politickými změnami, ale také změnami socio-kulturní povahy. Formování evropské občanské společnosti bývá v této souvislosti považováno za záruku svobody a stability demokracie v rámci vznikajícího evropského nadnárodního systému vlády.

Podmínky splnění kurzu:

1. Sloučený závěrečný a průběžný test: 70 %
2. Aktivní účast na přednáškách: 10 %
3. Seminární práce: 20 % (není povinná)

Povinná literatura:

Müller, K. B. (2016). *Češi, občanská společnost a evropské výzvy*. Praha: Triton.

Doporučená literatura:

Habermas, J., (2000). *Strukturální přeměny veřejnosti*. Praha: Filosofia.
Linek, Císař, Petrůšek, Vráblíková (2017). *Občanství a politická participace v ČR*. Praha: Slon.
Müller, K. B. (2018). *Dobré vládnutí ve veřejném nezájmu*. Praha: SLON.
Müller, K. B. (2008). *Evropa a občanská společnost*, Praha: SLON 2008.
Strnadová L. (2008). *Současné podoby občanské společnosti*. Plzeň. Aleš Čeněk.